

Owies

Uwagi ogólne

Obecnie w Krajowym rejestrze znajduje się 40 odmian owsa w tym 38 odmiany owsa zwyczajnego i 2 odmiany owsa nagiego. Wszystkie odmiany przydatne są głównie do uprawy w nizinnych rejonach kraju.

W roku 2025 na terenie województwa świętokrzyskiego założono trzy doświadczenia z odmianami owsa. Zlokalizowane one były w SDOO Słupia, ŚODR Modliszewice oraz ZSCKR Chroberz.

W zestawieniach uwzględniono 12 odmian, które były badane we wszystkich punktach doświadczalnych.

Na podstawie wyników doświadczeń ustalana jest Lista Odmian Zalecanych. LOZ dla województwa świętokrzyskiego ustalana jest od roku 2011, w 2026 roku liczy 7 odmian.

Omawiane doświadczenia, przeprowadzone były na jednym przeciętnym poziomie agrotechniki, bez stosowania chemicznej ochrony roślin przed chorobami i wyleganiem.

Wyniki doświadczeń

W roku 2025 średni plon ziarna z doświadczeń był wyższy o **7,2 dt/ha** od roku ubiegłego. Wyniósł **69,7 dt/ha**.

Najwyższe plony uzyskano w SDOO Słupia **91,1 dt/ha**, w pozostałych punktach plony były niższe. W ZSCKR Chroberz plonowanie wyniosło **66,1 dt/ha**, natomiast najniższe plonowanie uzyskano w ŚODR Modliszewice **51,8 dt/ha**. Największym potencjałem plonotwórczym wykazały się odmiany: **Rambo 108 % wzorca** oraz **Motto 105 % wzorca**.

Po trzech latach badań najwyższe plony uzyskały odmiany: **Motto 103 % wzorca**, **Rambo 103 % wzorca** oraz **Gepard**, **Wulkan** i **MHR Samuraj** równo po **101 % wzorca**.

W roku 2025 wyleganie roślin przed zbiorem wystąpiło tylko w SDOO Słupia, spowodowane było nawałnymi opadami deszczu.

Zdrowotność roślin dobra. W największym nasileniu wystąpił mączniak prawdziwy liści. Odmianami najbardziej podatnymi na patogena powodującego tę chorobę okazały się: **Gepard** oraz **Motto**. Mniejsze porażenie wystąpiło helmintosporiozą, odmianami o niskiej odporności okazały się: **Refleks**, **Rambo** oraz **MHR Samuraj**. Niewielkie porażenie wystąpiło rdzą wieńcową. Odmianami porażonymi patogenem okazały się: **Bingo** oraz **Wulkan**.

Tabela 1. Owies. Odmiany badane. Rok zbioru 2025

Lp	Odmiana	Rok wpisania do Krajowego rejestru	Rok włączenia do LOZ	Kod kraju pochodzenia	Adres jednostki zachowującej odmianę lub w przypadku odmiany zagranicznej – pełnomocnika w Polsce
	1	2	3	4	5
1	BINGO	2009	2011	PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul. Główna 20; 99-307 Strzelce
2	KOZAK	2017		PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul. Główna 20; 99-307 Strzelce
3	REFLEKS	2019	2021	PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul. Główna 20; 99-307 Strzelce
4	RAMBO	2020	2022	PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul. Główna 20; 99-307 Strzelce
5	GEPARD	2021	2024	PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul. Główna 20; 99-307 Strzelce
6	WULKAN	2021	2023	PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul. Główna 20; 99-307 Strzelce
7	ADOROTOR ^{/n}	2022		PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul. Główna 20; 99-307 Strzelce
8	MAGELLAN	2022		DE	Saaten-Union Polska sp. z o.o. ul. Straszewska 70; 62-100 Wągrowiec
9	MHR SAMURAJ	2023	2026	PL	Małopolska Hodowla Roślin Spółka z o.o. ul. Zbożowa 4; 30-002 Kraków
10	MOTTO	2023		PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul. Główna 20; 99-307 Strzelce
11	KREATOR	2024	2026	PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul. Główna 20; 99-307 Strzelce
12	BELFER	2025		PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul. Główna 20; 99-307 Strzelce

^{/n} – odmiana nieoplewiona

Tabela 2. Owies. Warunki polowe doświadczeń. Rok zbioru 2025

Punkt doświadczalny	SDOO Słupia	ŚODR Modliszewice	ZSCKR Chroberz
Powiat	Jędrzejów	Końskie	Pińczów
Kompleks rolniczej przydatności gleby	Pszenny dobry	Zbożowo- pastewny mocny	Pszenny dobry
Klasa bonitacyjna gleby	III a	III a	II
pH gleby w KCl	6,4	5,0	6,9
Przedplon	Groch siewny	Rzepak ozimy	Rzepak ozimy
Data siewu	21.03.2025	03.04.2025	08.04.2025
Obsada nasion (szt/m ²)	450	450	450
Data zbioru	14.08.2025	20.08.2025	19.08.2025
Nawożenie mineralne			
N (kg/ha)	85	85	85
P ₂ O ₅ (kg/ha)	50	50	50
K ₂ O (kg/ha)	75	75	75
Nawożenie dolistne preparatami wieloskład. (na/ha)	Basfoliar 36 Extra + ADOB Mn – 51+11	Basfoliar 36 Extra + ADOB Mn – 51+1,51	Basfoliar 36 Extra + ADOB Mn – 51+11
Środki ochrony roślin			
Zaprawa nasienna	Maxim Power	Maxim Power	Maxim Power
Herbicyd (na/ha)	Mustang Forte 195 SE – 0,8l	Granstar Ultra SX 50 SG – 48g	Mustang Forte 195 SE – 0,8l
Insektycyd (na/ha)	Cyperkill Max 500 EC – 0,05l Cyperkill Max 500 EC – 0,05l Karate Zeon 050 CS – 0,1l	Cyperkill Max 500 EC – 0,05l Karate Zeon 050 CS – 0,1l	Cyperkill Max 500 EC – 0,05l Karate Zeon 050 CS – 0,1l

Tabela 3. Owies. Wyniki ogólne doświadczeń. Rok zbioru 2025

Lp	Cecha	SDOO Słupia (Z)	ŚODR Modliszewice (M)	ZSCKR Chroberz (M)
1	Termin wiechowania <i>(data)</i>	02.06.2025	10.06.2025	06.06.2025
2	Termin dojrzałości woskowej <i>(data)</i>	09.07.2025	11.07.2025	03.07.2025
3	Termin dojrzałości pełnej <i>(data)</i>	22.07.2025	24.07.2025	24.07.2025
4	Wysokość roślin <i>(cm)</i>	132	82	100
5	Wyleganie w fazie dojrz. mlecznej <i>(skala 9°)</i>	9,0	9,0	9,0
6	Wyleganie roślin przed zbiorem <i>(skala 9°)</i>	3,0	9,0	9,0
Porażenie przez choroby				
7	Rdza wieńcowa <i>(skala 9°)</i>	8,8	8,9	8,9
8	Mączniak prawdziwy liści <i>(skala 9°)</i>	7,2	9,0	9,0
9	Helintosporioza <i>(skala 9°)</i>	7,3	8,8	8,5
10	Masa 1000 ziaren <i>(g)</i>	44,2	36,9	40,0
11	Wilgotność ziarna podczas zbioru <i>(%)</i>	7,0	6,6	7,7
12	Plon ziarna <i>(dt/ha)</i>	91,1	51,8	66,1

Wyniki średnie z wszystkich badanych odmian owsa zwyczajnego,
Skala 9° : 9 – oznacza stan najkorzystniejszy, 1 – oznacza stan najmniej korzystny. Plon ziarna – średni plon odmian owsa zwyczajnego

Tabela 4. Owies. Plon ziarna odmian w miejscowościach (%wzorca). Rok zbioru 2025

Lp	Odmiana	SDOO Słupia	ŚODR Modliszewice	ZSCKR Chroberz
<i>Wzorzec, dt z ha</i>		<i>91,1</i>	<i>51,8</i>	<i>66,1</i>
1	BINGO	101	101	97
2	KOZAK	91	101	97
3	REFLEKS	102	100	99
4	RAMBO	103	103	95
5	GEPARD	101	98	102
6	WULKAN	91	104	96
7	ADORATOR ^{/n}	69	75	65
8	MAGELLAN	96	102	102
9	MHR SAMURAJ	98	102	104
10	MOTTO	109	89	111
11	KREATOR	108	103	113
12	BELFER	101	97	86

Wzorzec 2025 – wszystkie badane odmiany owsa zwyczajnego

^{/n} – odmiana nieoplewiona

Tabela 5. . Owies. Plon ziarna odmian (% wzorca). Lata zbioru: 2025, 2024, 2023

Lp	Odmiana	2025	2024	2023	2024-2025	2023-2025
	<i>Wzorzec, dt z ha</i>	<u>69,7</u>	<u>62,5</u>	<u>70,8</u>	<u>66,1</u>	<u>67,7</u>
1	BINGO	100	98	97	99	98
2	KOZAK	95	101	102	98	99
3	REFLEKS	100	104	96	102	100
4	RAMBO	100	113	96	106	103
5	GEPARD	101	97	103	99	101
6	WULKAN	96	98	109	97	101
7	ADORATOR ⁱⁿ	69	62	64	66	65
8	MAGELLAN	99	97	100	98	99
9	MHR SAMURAJ	101	95	106	98	101
10	MOTTO	105	100	103	102	103
11	KREATOR	108	104	-	106	-
12	BELFER	95	-	-	-	-
	Liczba doświadczeń	3	3	3	6	9

Wzorzec: w roku 2025,2024,2023 – średni plon z wszystkich badanych odmian

ⁱⁿ – odmiana nieoplewiona

Tabela 6. Owies. Porażenie odmian przez ważniejsze choroby (odchylenia od wzorca). Lata zbioru 2025, 2023-2025

Lp	Odmiana	Liczba lat badań	Rdza wieńcowa		Mączniak prawdziwy liści		Helmintosporioza	
			2025	2023-2025	2025	2023-2025	2025	2023-2025
<i>Wzorzec, (skala 9)</i>								
1	BINGO	17	8,9	8,1	7,2	8,3	8,2	8,3
			-0,7	-0,1	1,1	0,4	0,3	0,1
2	KOZAK	9	0,1	0,2	0,1	0,0	0,4	0,0
3	REFLEKS	7	0,1	-0,7	-0,5	-0,1	-0,6	-0,2
4	RAMBO	6	0,1	0,0	0,5	0,2	-0,5	-0,1
5	GEPARD	5	0,1	-0,1	-1,5	-0,4	0,4	0,1
6	WULKAN	5	-0,2	0,1	-0,9	-0,2	-0,1	0,1
7	ADORATOR ⁿ	3	0,1	-0,1	0,5	0,1	-0,4	-0,1
8	MAGELLAN	4	0,1	-0,4	-0,2	-0,1	0,0	-0,1
9	MHR SAMURAJ	3	0,1	0,4	0,5	0,2	-0,5	-0,4
10	MOTTO	3	0,1	0,5	-1,5	-0,5	0,2	0,2
11	KREATOR	2	0,1	-	0,5	-	0,2	-
12	BELFER	1	0,1	-	1,8	-	0,1	-
Liczba doświadczeń			3	7	1	5	3	8

Wyniki pochodzą tylko z tych doświadczeń w których dana choroba wystąpiła; wyższa wartość oznacza ocenę korzystniejszą

Wzorzec: w roku 2025,2024,2023 – wszystkie badane odmiany owsa zwyczajnego ⁿ– odmiana nieoplewiona

Tabela 7. Owies. Ważniejsze właściwości rolniczo-użytkowe odmian (odchylenia od wzorca). Lata zbioru: 2025, 2023-2025

Lp	Odmiana	Liczba lat badań	Wyleganie				Wysokość roślin (cm)		Masa 1000 ziaren (g)	
			w fazie dojrzałości mlecznej		przed zbiorem		2025	2023-2025	2025	2023-2025
			2025	2023-2025	2025	2023-2025	2025	2023-2025	2025	2023-2025
<i>Wzorzec</i>										
1	BINGO	17	0,0	0,0	0,0	0,8	105	1	404	42,9
2	KOZAK	9	0,0	0,0	0,0	-0,3	2	6	-2,9	-2,8
3	REFLEKS	7	0,0	0,0	0,0	-1,0	-1	-1	-2,8	-1,5
4	RAMBO	6	0,0	0,0	0,0	0,0	1	0	-1,0	-1,2
5	GEPARD	5	0,0	0,0	0,0	-1,0	-5	-5	-0,1	1,5
6	WULKAN	5	0,0	0,0	0,0	0,4	-1	-3	-2,8	1,5
7	ADORATOR ^{/n}	3	0,0	0,0	0,0	-0,2	13	11	-11,3	-11,5
8	MAGELLAN	4	0,0	0,0	0,0	0,3	2	3	1,5	1,6
9	MHR SAMURAJ	3	0,0	0,0	0,0	1,3	-11	-12	-2,2	-1,7
10	MOTTO	3	0,0	0,0	0,0	0,9	4	4	-1,8	-1,8
11	KREATOR	2	0,0	-	0,0	-	8	-	6,7	-
12	BELFER	1	0,0	-	0,0	-	-2	-	2,7	-
Liczba doświadczeń			3	9	1	5	3	9	3	9

Wyleganie: wyższa wartość oznacza ocenę korzystniejszą, wyniki pochodzą tylko z tych doświadczeń w których wyleganie wystąpiło
Wzorzec: w roku 2025,2024,2023 - wszystkie badane odmiany owsa zwyczajnego ^{/n} - odmiana nieoplewiona

Wykaz odmian owsa znajdujących się w Krajowym rejestrze w roku 2025

Lp	Odmiana	Rok rejestracji
Owies zwyczajny		
1	AGENT	2018
2	ALFA	2020
3	ARAB ^{x/}	2004
4	ARDEN ^{x/}	2010
5	ARKAN ^{x/}	2019
6	BELFER	2025
7	BERDYSZ ^{x/}	2008
8	BINGO	2009
9	BRETON	2007
10	DYNAMIT	2023
11	ELEGANT ^{x/}	2016
12	FIGARO	2019
13	GEPARD	2021
14	GNIADY ^{br/ x/}	2007
15	HARNAŚ	2014
16	HUZAR	2020
17	KOZAK	2017
18	KREATOR	2024
19	KREZUS ^{x/}	2005
20	LION	2018
21	MAGELLAN	2022
22	MHR SAMURAJ	2023
23	MONSUN	2017
24	MOTTO	2023
25	NAWIGATOR ^{x/}	2015
26	PABLO	2019
27	PANTEON	2020
28	PASKAL ^{x/}	2015
29	PERUN	2019
30	POKER	2020
31	RAMBO	2020
32	RAFLEKS	2019
33	ROMULUS	2016
34	SCORPION ^{x/}	2008
35	VASCO	2024
36	WARAN	2024
37	WULKAN	2021
38	ZUCH ^{x/}	2008
owies nagi		
39	ADORATOR	2022
40	MHR HAREM	2020

br- odmiana brązowiziarnista

x/ - odmiana niebadana w latach 2021-2024

Charakterystyka odmian owsa wpisanych do Krajowego rejestru w roku 2025

Charakterystyki opracowane są przez COBORU w oparciu o wyniki wieloletnie uzyskane na terenie całego kraju.

BELFER

Odmiana żółtoziarnista. Plon ziarna z łuską dość duży. Odporność na mączniaka prawdziwego, rdzę owsa, helmintosporiozę – średnia. Rośliny średniej wysokości, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin wiechowania wczesny, dojrzewania średni. Udział łuski średni, masa 1000 ziaren duża do bardzo dużej, zawartość białka – średnia. tłuszczu – duża, gęstość ziarna w stanie zsypanym – średnia. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

